

Sygn. akt I KA 14/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Elżbieta Wawer

przy udziale prokuratora Ingi Jasińskiej del. do Prokuratury Krajowej
w sprawie **W. A.**

uniewinnionego od popełnienia czynu z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w
zw. z art. 271 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 8 grudnia 2021 r.,

apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w [...].

z dnia 5 lipca 2021 r., sygn. akt So. (...),

**utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy, a kosztami
postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Na wstępie stwierdzić należy, że Sąd Najwyższy, dzieląc wyrażany w orzecznictwie pogląd (zob. wyrok SN z 11 sierpnia 2020 r., I KA 1/20), iż w określonej sytuacji sąd odwoławczy może odstąpić od wynikającego z art. 99a § 1 k.p.k. obowiązku

sporządzenia uzasadnienia wyroku na formularzu UK 2, uznał, że takie postąpienie jest w niniejszej sprawie celowe.

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2021 r., sygn. akt So. (...) Wojskowy Sąd Okręgowy w [...]. uniewinnił mjr rez. W. A. oskarżonego o to, że w okresie od 30 czerwca 2020 r. do końca lipca 2020 r. w P., w celu osiągnięcia korzyści osobistej, nakłaniał osobę uprawnioną do wystawienia Karty pacjenta fizjoterapeutycznego, pracownika sekcji medycznej [...] Bazy [...] w P., technika fizjoterapii D. W. do poświadczenia nieprawdy w Karcie pacjenta fizjoterapeutycznego wystawionej mu 14 lipca 2020 r. poprzez naniesienie nieprawdziwej informacji o odbyciu zabiegów prądami interferencyjnymi oraz wpisanie dat faktycznie nieodbytych zabiegów, w tym o zabiegu z dnia 24 września 2018 r. w celu przedłożenia tak zmienionej Karty pacjenta fizjoterapeutycznego w toku rozprawy przed Sądem Rejonowym IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. sygn. IV U (...), rozpoznającym odwołanie od decyzji Szefa Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w [...]. z dnia 9 lipca 2019 r. nr (...), (...) o odmowie przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu zdarzenia niepozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, w celu uzyskania korzystnego dla siebie orzeczenia Sądu, tj. czynu z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 271 § 3 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k.

Apelację od powyższego wyroku wniósł prokurator, zaskarżając go w całości i zarzucając temu orzeczeniu „obrazę przepisu prawa procesowego, a to art. 7 kpk, mającą wpływ na treści orzeczenia, poprzez dokonanie nieprawidłowej, sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w szczególności w postaci wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadka D. W. oraz w postaci zapisów na nośniku elektronicznym zawierającym tzw. <<zrzut>> mapy google, a także wpisów w Księżce Gabinetu Fizjoterapii RWD Nr (...), co skutkowało niezasadnym przyjęciem, że przypisane oskarżonemu zachowanie nie stanowiło podżegania D. W. do poświadczenia nieprawdy, a było jedynie wyrazem wewnętrznego przekonania o większej ilości odbytych zabiegów oraz realizowało prawo do dochodzenia swoich praw pacjenta, co skutkowało uniewinnieniem mjr rez. W. A. od zarzutu popełnienia czynu z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 271 § 3 kk w zw. z art. 271 § 1 kk.”

Podnosząc powyższy zarzut apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Apelacja prokuratora okazała się niezasadna, a zatem również nieskuteczna. Sąd I instancji niewątpliwie prawidłowo zrealizował nakazy wynikające z art. 7 k.p.k. w zakresie oceny zgromadzonych w sprawie dowodów. Przypomnieć należy, że zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem właściwe stosowanie tej reguły polega na dokonaniu ustaleń na podstawie wszystkich zgromadzonych dowodów, niepomijaniu żadnego z nich, prawidłowej ocenie ich wiarygodności także we wzajemnej między nimi relacji oraz wreszcie nadawaniu im takiego znaczenia, które zgodne jest z doświadczeniem życiowym, wiedzą oraz regułami logiki. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przekonanie Sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k. m.in. wtedy, gdy: 1. jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.); 2. stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności sprawy przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.); jest wyczerpująco i logicznie - z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k., zob. OSNKW 1991, z. 7-8, poz. 41, OSNKW 1975, z. 3-4, poz. 47).

Jak wynika z treści wniesionej apelacji oraz stanowiska przedstawionego przez prokuratora w toku postępowania odwoławczego skarżący, poza samym postawieniem zarzutu apelacyjnego oraz wyrażeniem odmiennego stanowiska co do winy W. A., nie wskazuje ani nie wykazuje istnienia powodów dla których ocena dowodów dokonana przez WSO w [...] miałaby być dowolna, sprzeczna z doświadczeniem życiowym i zebrany materiał dowodowy. Skarżący podnosi w apelacji, że dowody uznane przez Sąd za wiarygodne nie zasługują na taką ocenę. Jednocześnie jednak nie wskazuje wprost na jakich bezpośrednio i konkretnie przesłankach oraz powodach oparte jest to twierdzenie. W zamian za to prezentuje w środku zaskarżenia własną ocenę stanu faktycznego, eksponując znaczenie wybranych tylko dowodów, wpisów w Księżce Gabinetu Fizjoterapii i konieczność uznania ich za wiarygodny oraz samoistny dowód co do ilości odbytych zabiegów. Przyjęcie zaś odmiennych od oczekiwanych ustaleń w oparciu m.in. o dowód z oceny rejestracji zapisów mapy google uznaje za ocenę dowolną, sprzeczną z zasadami logiki, nie wskazując jednak w istocie na czym ta dowolność i sprzeczność ma polegać. We wniesionym środku odwoławczym, w którym skarżący zarzuca WSO w [...] obrazę art. 7 k.p.k., autor koncentruje się jednocześnie nie tyle na wykazaniu które reguły swobodnej

oceny dowodów i w jaki sposób zostały naruszone, co wszak jest warunkiem koniecznym uznania słuszności tak stawianych zarzutów, lecz na wskazaniu sposobu, w jaki stan faktyczny sprawy powinien być ustalony, a dowody ocenione. Nie tyle zatem wskazuje na wadliwość ustaleń Sądu I instancji co prezentuje alternatywną ich wersję, jako wersję prawidłową.

Tymczasem, pozostając w granicach wyznaczonych nakazami związanymi z dokonywaniem ustaleń faktycznych w sprawie w zgodzie z ich swobodną oceną w myśl art. 7 k.p.k., WSO w [...] dokonał prawidłowego ustalenia stanu faktycznego, w szczególności okoliczności związanych z: a. zgłoszeniem przez uniewinnionego dolegliwości kręgosłupa powstałych w związku z przygotowaniem do egzaminu sprawności fizycznej, b. wystawieniem skierowania na zabiegi lecznicze, c. odbywaniem tych zabiegów i miejscem oraz osobą rehabilitanta, d. późniejszym zgłoszeniem wniosku o odszkodowanie za uszczerbek na zdrowiu, e. przebiegiem postępowania zakończonego odmową przyznania świadczenia, f. złożeniem odwołania od tej decyzji do sądu (sygn. akt IV U (...)), g. oraz zobowiązaniem W. A. przez sąd do przedstawienia dokumentacji leczenia z września 2018 r.

Sąd wskazał także i właściwie uzasadnił prawidłowość przyjętych ustaleń w zakresie: po pierwsze, istnienia po stronie fizjoterapeuty obowiązku wystawienia zaświadczenia, po drugie, nieprawidłowości w wystawieniu karty pacjenta fizjoterapeutycznego, po trzecie, opóźnienia w jej wystawieniu, po czwarte fragmentaryczności wpisów w Księżce Gabinetu Fizjoterapii, po piąte zachowania uniewinnionego związanego ze złożonym żądaniem wydania mu dokumentacji indywidualnej w formie zaświadczenia o odbytych zabiegach, po szóste, stwierdzonej przez niego niezgodności ilości odbytych zabiegów ze stanem faktycznym, co do istnienia którego był przekonany. Co więcej, Sąd I instancji szczegółowo, z odwołaniem do prawidłowo zgromadzonych dowodów, wskazał z jakich powodów nie było podstaw do uznania by działania W. A. miały znamiona nękania i nakłaniania do poświadczenia nieprawdy w dokumentacji. Wskazał w szczególności, że miał on prawo domagania się wydania mu zaświadczenia zgodnego z jego stanem wiedzy co do faktów i ilości odbytych zabiegów, ocenił też próby kontaktu uniewinnionego z fizjoterapeutą, wskazując powody dla których nie sposób ich uznać za formę nękania czy nakłaniania do poświadczenia nieprawdy. Istotnym jest przy tym ustalenie Sądu I instancji, że żadne z dowodów zgromadzonych w sprawie nie pozwalają na przyjęcie, by uniewinniony domagał się od fizjoterapeuty wskazania nieprawdziwych danych, czy wywierał w tym zakresie

niedozwolone formy nacisku, lecz kontakty te pierwotnie związane były z ustaleniem daty odebrania zaświadczenia wobec jego przesunięcia, następnie zastrzeżeń co do zgodności z prawdą ilości odbytych zabiegów. Jak prawidłowo ustalił to Sąd, zastrzeżenia co do poprawności zapisów w okresie późniejszym zgłaszane były na spotkaniach z pełniącym obowiązek Dowódcy bazy (21.7 i 24.7.2020 r.), w których fizjoterapeuta nie uczestniczył. Podobnie oceniona została próba mediacji czy konfrontacji z udziałem lekarza, do której nie doszło.

Jak podkreślił i prawidłowo ocenił to WSO w [...], skoro zdaniem W. A. zaświadczenie rehabilitacyjne nie objęło wszystkich odbytych zabiegów - co przecież zostało potwierdzone w niniejszym postępowaniu - to miał on prawo zgłosić swoje zastrzeżenia, co do prawidłowości zapisów oraz żądać ich korygowania. Sąd dostrzegł trafnie także i to, że kwestionowane zapisy zawarte były w dokumencie wytworzonym znacznie później niż zabiegi które miały dokumentować, a do tego czasu nie zostały prawidłowo sporządzone ani nie były prawidłowo dołączone do karty pacjenta. Jak wreszcie wynika z ustaleń dokonanych przez WSO w [...], zapisy zabiegów oparte na wpisach w Księżce Gabinetu Fizjoterapii – RWD nr (...) nie zawsze zawierały wpisy wszystkich prowadzonych w gabinecie zabiegów (tak m.in. zeznania świadka M. B., k. 229, wyjaśnienia uniewinnionego k. 267, zeznania fizjoterapeuty D. W. k. 229 i in.). W toku postępowania w tej sprawie Sąd ustalił, że w przypadku rehabilitacji W. A. takich zabiegów, poza umieszczonymi w Księżce Gabinetu Fizjoterapii było jeszcze kilka, na pewno co najmniej 3 (które odbyły się w dniach 17.09, 24.09, 25.09.2018 r.). Ustaleń tych Sąd I instancji dokonał w oparciu o prawidłowo przeprowadzone i ocenione dowody, w tym wyjaśnienia uniewinnionego, znajdujące oparcie i potwierdzenie w zapisach rozmów SMS, zapisach rozmów telefonicznych (ustalenie wizyty 24.09 o godz. 8.15 oraz 25.09 o godz. 10.00 z fizjoterapeutą, rozmowy z inną osobą o imieniu A. 17.09, w której informuje o odbytym tego dnia masażu), bilingów połączeń telefonicznych, danych z zapisów przemieszczania się W. A. w rejestratorze lokalizacyjnym (zrzuty mapy G. w dniach 17, 19, 24 i 25.09), odpowiadających miejscu funkcjonowania gabinetu. Istotnym jest wreszcie także stwierdzenie przez Sąd I instancji, że w świetle zgromadzonych dowodów brak jest dowodów mogących te ustalenia i dowody oraz relację uniewinnionego podważyć.

Trafne jest wreszcie przyjęcie Sądu, że nawet gdyby faktu odbycia nie więcej niż wpisanych 4 zabiegów fizjoterapeutycznych nie potwierdzały żadne dowody zgromadzone w sprawie (a takie w tej sprawie przecież istnieją) to wobec stwierdzenia, że W. A. był faktycznie przeświadczony, iż 2 lata wcześniej odbył ich więcej niż wynika to z wpisów do

Książki Gabinetu Fizjoterapii, a więc przyjęcia uprawnionego przeświadczenia o prawidłowości swojego stanowiska, to brak byłoby także wówczas dowodów, a zatem i podstaw by przyjąć, że celowo starał się o wpisanie nieprawdziwych informacji w zaświadczeniu, podżegając do poświadczenia nieprawdy, lecz świadczyłoby to jedynie, iż zabiegał o uzyskanie zaświadczenia odzwierciedlającego faktyczną w jego ocenie ilość odbytych zabiegów. W tym właśnie zakresie WSO w [...]. wskazał, że nawet przy odmiennych ustaleniach faktycznych przyjęcie działania przez uniewinnionego w celu korekty nieprawdziwych w jego ocenie danych nawet hipotetycznie nie mogłoby prowadzić do przyjęcia popełnienia zarzucanego mu czynu, w postaci podżegania do poświadczenia nieprawdy. Nie ma zatem także w tym zakresie racji skarżący zarzucając WSO w [...]. sprzeczność, co do podstaw wydanego wyroku, skoro stanowiło ono jedynie wskazanie ubocznie dodatkowych powodów, dla których nawet przy mniej korzystnych ustaleniach faktycznych dla uniewinnionego, niemożliwe byłoby przypisanie mu zarzucanego przez oskarżyciela czynu.

Nie sposób wreszcie uznać by dokonana przez WSO w [...]. ocena dowodów w zakresie ilości odbytych zabiegów, w tym nieujętych w Książce Gabinetu Fizjoterapii była dowolna, sprzeczna z ujawnionymi dowodami, czy z regułami logiki i doświadczenia życiowego. Dostrzec trzeba wnikliwą w tym zakresie ocenę dowodów, która przecież doprowadziła Sąd do przyjęcia, że inny ze wskazanych terminów zabiegów (19.09.2018 r.) nie został potwierdzony wobec braku innych dowodów niż oświadczenie uniewinnionego oraz wobec oceny dowodu ze zrzutu mapy google, wskazującej na pobyt W. A. we wskazanym miejscu tylko przez kilka minut. Istotne jest wreszcie przyjęcie z odwołaniem do zgromadzonych w sprawie dowodów, że wskazywany przez uniewinnionego odmienny przebieg realizacji zabiegów fizjoterapeutycznych niż odzwierciedlony w wydanym zaświadczeniu nie sprowadzał się do wymuszania korzystnych zapisów, lecz przede wszystkim oparty był na prezentacji własnego stanowiska co do rzeczywistej ich liczby (w tym zakresie także zeznania L. K. w relacji do zeznań innych świadków, m.in. B. i W.).

Wskazane wyżej okoliczności, w tym ustalenia oraz ocena sposobu procedowania WSO w [...]. w kontekście podniesionych we wniesionej na niekorzyść uniewinnionego apelacji oraz w zakresie podniesionych tam zarzutów wskazują na nietrafność stanowiska oskarżyciela publicznego i nie dostarczają podstaw do skutecznego kwestionowania prawidłowości zapadłego w tej sprawie wyroku wydanego przez Wojskowy Sąd Okręgowy w [...].

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

